

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Strada Iuliu Maniu Nr. 36.

Cenzurat.

O nouă bucurie a Eparhiei noastre.

— Prea Sf. Episcop Nicolae — academician. —

Încă nu s'au stins ecurile evenimentului atât de fericit al dobândirii splendidei reședințe episcopale din Cluj, și iată, că astăzi undele unei noi bucurii vin să sporească încântarea sufletelor noastre.

În ședința publică din 28 Mai a. c., Academia Română a proclamat, cu unanimitate de voturi, pe Prea Sfințitul Episcop Nicolae Ivan, ca *membru onorar al ei*.

Acest fapt constituie, de sigur, una din cele mai înalte distincții morale, ce puteau fi oferite de Țara generoasă, fiilor de mare valoare, cari ilustrează viața ei publică.

Căci suprema noastră instituție științifică nu s'a limitat niciodată la consacrarea exclusivă a literaților și savanților, ci stăpânită de un larg spirit de comprehensiune a socotit, că în incinta ei pot avea loc și acei bărbați aleși, cari prin rolul lor excepțional au servit, neașteptat de rodnic, idealurile permanente ale națiunii.

Astfel au văzut, cum îndată după terminarea războiului mon-

dial, au fost chemați în sânul Academiei o seamă din acei patrioți, cari stătuseră în fruntea luptelor pentru pregătirea și realizarea unității noastre naționale.

Așunând în jurul său pe doctrinarii și înfăptuitorii aspirațiilor românești, Academia lua de fapt înfățișarea unui așezământ unic, care oglindește, ca într'o sinteză armonioasă toate personalitățile reprezentative ale neamului nostru.

Învățații dela București au găsit acum, că printre aceste valori necontestate se cuvine să stea și P. S. nostru Episcop Nicolae. În virtutea căror titluri?

Republica savanților a luat cunoștință de ele — dacă mai era nevoie — din referatul celor cinci academicieni dela Cluj, cari au rezumat în cuvinte măsurate, dar cuprinzătoare, activitatea entusiastă de aproape șase decenii a celui ce este Păstorul Eparhiei noastre.

Dar pagina cea mai impresionantă rămâne tot opera dela Cluj, unde în curs de abia un deceniu și ceva P. Sf. Episcop Nicolae s'a afirmat ca unul din

cei mai străluciți creatori de minuni românești.

În eparhia organizată de P. Sf. Sa cu talent neegalat, în instituțiile numeroase, ce se înalță robuste și dominante în capitala Ardealului, Episcopul Nicolae Ivan a dăruit Patriei întregite poate cel mai puternic bastion cultural și național de dincoace de Carpați.

Această operă de importanță istorică ne dă tuturoara un sentiment de firească mândrie și de perfectă siguranță în ziua de mâine.

Privind cupola masivă, ce-și proiectează majestatea pe albastrul cerurilor ca o strajă nebiruită a sufletului românesc, ne simțim, în adevăr, stăpâni de azi și de totdeauna ai acestor plauri desrobite.

Iată de ce gestul atât de frumos al Academiei Române, înduioșează profund nu numai inima P. Sf. Episcop Nicolae, dar trezește în acelaș timp un val de unanimă bucurie în toate conștiințele de harnică ortodoxie și patriotică simțire ale Ardealului recunoscător.

Premierea elevilor la studiul religiei.

Problema educației religioase-morale a tinerimii, care în urma evenimentelor destul de recente s'a pus cu toată puterea pe primul plan, formează — deja de ani de zile — pe lângă altele o preocupare nobilă a Societății Ort. a Femeilor Române, filiala Cluj, de sub patronajul Prea Sfințitului episcop Ivan. Dela înființare, această societate a îmbrățișat cu toată grija sa întreg tineretul și a căutat să contribuie la educația lui religioasă-morală; organizând pentru studenți conferințe cu subiecte religioase-morale la Universitate, pentru elevii ucenici și lumea muncitorească șezători, unde conferințele educative

erau încadrate în program artistic, iar pentru a stimula elevii școalelor primare și secundare la o purtare corectă și silință la studiul religiei, an de an a împărțit premii celor mai merituoși.

Serbarea împărțirii premiilor la studiul religiei anul acesta a avut loc Luni 28 Mai, a II-a zi de Rusalii, la orele 11^{1/2} în sala Teatrului Național, într'un cadru festiv în fața unei săli pline de părinți și elevi. La masa cu premiile de pe scenă au luat loc membrele Societății în frunte cu d-na prezidentă Zina Moroianu și d-na v.-prezidentă Sofia Meteș. Este firesc că dela această serbare nu pu-

FOILETON

VICTOR PAPILIAN:

În credința celor șapte sfeșnice.

Analiza romanului „În credința celor șapte sfeșnice” a dlui V. Papielian nu este tocmai ușoară. Nu este ușoară din simplul motiv că îmbrățișează o sumedenie de probleme din viața ardeleană de după război, a căror interpretare necesită un spirit de compreheziune și o cunoaștere detaliată a realităților sociale din Ardeal. Multiplicitatea de probleme, erudiția impunătoare, amestecul de filosofie, teologie, estetică, istorie, știință, precum și analiza situațiilor te frapează și rămâi uluit de abundența vertiginoasă a expresiilor, a figurilor de stil și a semnificațiilor, cari se ascund în dosul lor.

Acțiunea romanului se petrece în regiunea Turzii, unde populația băștinașă a fost năpădită în decursul timpului de elemente străine și în special de Unguri, cari în vremurile de opresiune au nesocotit cele mai elementare drepturi ale Românilor, exercitând o influență umilitoare și după schimbarea coniecturii politice. Lumea înfățișată se sbate

în găsirea unui punct de reper, plutind între obișnuința vechiului regim maghiar și noua stăpânire românească. Se întâlnesc două lumi: a vechiului regat, reprezentată prin inginerul Bălăceanu dela industria sârmei din Câmpia-Turzii și fratele acestuia, profesor la universitatea din Cluj și atmosfera ardelenască, apăsată încă de influența nefastă a regimului decedat. Frații Bălăceanu se arată la început refractari problemelor cari preocupă populația băștinașă a Ardealului, dar sfârșesc prin a lua parte activă la sbuciumul ei și la găsirea unei directive de orientare. Familia Prăgoi, familie de preoți ortodocși convertește pe frații Bălăceanu la aprofundarea vieții sociale în care trăiesc.

Romanul se termină printr'o preamărire a ortodoxiei, pe care autorul o dorește activă și încununată cu realizări concrete.

Acțiunea romanului devine interesantă prin înfățișarea mentalității milenistilor — în cadrul mare al acțiunii — a căror exponent e un servitor al fraților Bălăceanu, Maxim Muscă. Deși incult reușește să înjghebeze un nucleu milenist la Câmpia-Turzii, din care fac parte servitori, cizmari etc., ba între aderenții acestei secte e și un profesor universitar, Dr. Petri. Acesta părăsește o catedră uni-

versitară și idolatrizează persoana neprihănită a lui Maxim Muscă. Ce-i mai mult contractează căsătorie cu o schiloadă și-și transformă casa în lupanar. Aici sensul realității pare denaturat și comportamentul profesorului Petri de necrezut. Maxim Muscă deși la început se arată ca o figură întreprinzătoare și cu șanse de câștig pentru cauza pe care a îmbrățișat-o, ajunge la urmă desărcinat de funcția de conducător și ne apare ca un om cu viața ratată, vrednică de compătimire.

Citind acest roman ai prilejul să faci cunoștință cu sbuciumul petrecut în Ardeal după războiul mondial și unirea cu țara mamă. De-oparte regionalismul exagerat, iar de altă parte rivalitățile dintre confesiuni și în special apariția ciudată a sectelor de diferite nuanțe. Analiza milenistului Maxim Muscă se potrivește oricărui sector. Lipsit de vederi consistente dar iscusit în mănuierea citatelor scripturistice, reușește să infiripeze un cuib milenist în Câmpia-Turzii și să se impună ca exponent al acestei secte, însă cade datorită propriisale slăbiciuni. — Deși extensiunea romanului întrece obișnuitul (628 pag.) autorul strălucește prin abundența ideilor, frumusețea stilului și eleganța expresiilor. Oricine îl va citi, se va convinge și ne va da dreptate.

Pr. ION BUNEA-Năsăud

tea lipsi Acela care este inițiatorul atâtor lucruri mărețe și sprijinitorul tuturor inițiativelor frumoase ori de unde ar veni ele — Prea Sfințitul episcop Ivan, patronul și ocrotitorul Societății. Prea Sfinția a prezidat și a deschis această solemnitate adresând cuvinte de o profundă simțire părintească atât părinților, cât și copiilor, îndemnând pe cei dintâi a-și apropia copiii lor de Mântuitorul, care este cel mai bun educator al al lor, iar pe copii i-a sfătuit să se poarte așa fel, ca să producă numai

bucurii și fericire părinților, cinste și fală bisericii strămoșești și neamului. După aceste cuvinte în cari a vibrat deopotrivă glasul păstorului înțelept și a părintelui bun, a urmat distribuirea a peste 170 de premii, la cei mai buni elevi la studiul religiunii dela toate școlile primare și secundare din Cluj. Serbarea de un efect moral incontestabil, s'a încheiat cu un cuvânt de mulțumită adresat publicului participant, de d-na Zina Moroianu, preș. societății. v.

Religia în școlile secundare.

— „Educație morală“ fără religie? —

Motto: „Religiei îi rămâne sarcina de a tălmăci sensul lucrurilor nu cu idei pentru rațiune, ci cu simboale sfinte pentru suflet!“
Fr. Paulsen.

În mintea mea stă un exemplu trăit, pe care-l iau ca bază în alcătuirea acestui puțin însemnat articol. Eram în cl. VII de seminar (v. regat). Într'una din orele de istoria filozofiei, profesorul respectiv, cu intenție, anunță „o mică digresiune“ în care face o paralelă între: morală filozofică și morală creștină. Foarte bine, s'ar zice. Dar nu mai puțin de 30 elevi, rămânem tablou, ascultând elogiul moralei lui Nietzsche: suplețea moralei, morală înaltă, morală adevărată, erau calificativele cari ieșeau din gura unui profesor (la rigoare îi spun și numele), într'o școală teologică ce pregătea atâția viitori preoți! Cinci dintre noi, cu riscul de-a ni se pedepsi îndrăsneala, am început o hărțuială care nu s'a terminat decât peste 1½ oră, pentru ca la sfârșit să rămânem fiecare „tare“ pe poziția lui...

Și acum câteva cuvinte despre „morală educativă“ a lui Nietzsche: „E o nebunie să faci

deosebire între bine și rău. Dincolo de bine și rău e țara cea nouă. Cei slabi, cei prea mulți, oamenii-turmă, au inventat ca sprijin în contra celor tari creștinismul, morală robilor... Ei au schimbat neputința în merit, joshnicia în umilință, supunerea în ascultare.“

Întreb acum: Pentru ce o mare parte a tineretului de azi în speță studentimea înoată în mocirla unei imoralități crase? și îmbrăcată în haina de modă a ateismului nesocotește tot ce e sfânt: Dumnezeu, religia, Biserica, ordinea și disciplina? Dau cuvântul altora, cu greutate: „Studentimea este cea mai puțin vinovată de rătăcirea în care se găsește; responsabili sunt numai profesorii cari și-au făcut datoria strict didactică, ferindu-se să fie adevărați îndrumători. Profesorii, toți la fel ar trebui să știe că acolo în băncile austere, se pregătește conducerea și viitorul de mâine al țării, destinul națiunii.“ (D. Botez: „Dreptatea“ nr. 1940). Cam exagerat, de sigur, căci nu numai profesorii sunt de vină. Al-tul: „Tot mai numeroși sunt profesorii cari dezertează azi,

din care cauză e firesc ca printre elevi să germineze trândăvia, insurecția, dezordinea, cu cari vor năvăli spre Universitate.“ (I. Dumitrescu: „Curentul“ nr. 2191). Departe de mine gândul de-a ataca pe profesorii, cari formează elita intelectualității din ori ce țară. Dar să-mi fie permis a muștra pe aceia, cari sau „dezertează“, sau își arată erudiția prin a ataca existența lui Dumnezeu, folosul moralei creștine, ideea de religie, biserica, voind să le scoată din mințile bieților tineri desorientați, înlocuindu-le cu „filozofia“:

Ca oameni prin excelență intelectuali, profesorii ar trebui să știe că fără religie ideea moralității și ordinii sociale plutește în văzduh. Să-i dăm religiei locul lângă desen, își vor fi zis amatorii de filozofie, căci „educația“ morală se va face în cadrul filozofiei... Amarnică înșelăciune. Moralitatea fără religie este exclusă. Îngăduit să-mi fie, înșirarea câtorva citate: „O morală fără religie este admisibilă ca paradox. Dar când vrei să dai omului o armă de apărare, îi vei da o pană de pân care nici nu lovește nici nu înțepă!“ (Jäger, darvinist). „Educația numai a creierului creiază diavoli vechi!“ (Wellington). Filozoful Schopenhauer spune răspicat: „Nu i se poate pune moralei o bază mai sigură decât cea teologică“. Iar genialul gânditor rus Tolstoi afirmă: „Încercările de-a întemeia o morală fără religie, sunt identice aceloră făcute de copii, când vor să răsădească un pom. Ei aruncă rădăcinile cari li se par nefolositoare și bagă pomul în pământ fără rădăcină.“

Câteva cuvinte acum despre filozofie și religie: „Filozofia este cunoașterea lumii, iar

religia prețuirea acestei lumi. Dintre obiectele de învățământ numai ele două se ocupă cu toate categoriile de existențe, pe când celelalte obiecte se ocupă de cunoașterea numai a unor cercuri restrânse de existențe. Ele două alcătuiesc filtrul prin care trebuie să treacă toate cunoștințele“, spune foarte frumos distinsul prot-profesor Marin C. Ionescu („Inima e cârmaciul minții“ pag. 72-73). De ce dar domnii filozofi se uită cu ochii cruciș la religie? De ce au aruncat-o lângă desen? E o piatră de scandal în calea filozofiei? Nici vorbă, din contră: ea se adresează tuturor oamenilor de pe glob, iar jupâneasa filozofie numai câtorva. „Filozofia lumii acesteia nebunie este.“ Să i se dea dar religiei locul cuvenit, ca uneia care isvorește „dintr'un Mântuitor sfânt, Dumnezeu, care prin jertfa lui a deschis drumul tuturor posibilităților de desăvârșire a sufletului.“

Pr. ANDREI EFT-MIE

Congresul societății femeilor ortodoxe. Săptămâna trecută s'a ținut la Brăila congresul anual al Societății femeilor ortodoxe, prezidat de d-na Alexandrina Cantacuzino. Congresul s'a remarcat prin desbateri serioase și interesante în jurul problemelor mari de îndrumare și educație a tinerimii, atât de primejduită de curentele unei literaturi bolnave. Societatea a hotărât să facă demersuri energice pe lângă ministerul instrucțiunii publice, spre a pune capăt demășului moral de astăzi, făgăduind și din partea sa tot concursul. De asemenea au fost asigurați reprezentanții Bisericii de același sprijin devotat și în viitor.

Congresul s'a desfășurat ca și anii trecuți, într'o frumoasă atmosferă de încredere și entuziasm. Filialele din Ardeal au fost bine reprezentate.

La **Librăria Eparhiei ort. din Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 6**, se află de vânzare următoarele cărți:

Lei	
Calnev M. A.:	Combaterea sectelor raționaliste, fasc. III: <i>Despre cinstirea și chemarea în rugăciuni a sf. Îngeri și a Sf. plăcuși lui Dumnezeu</i> . 20
„	Idem fascic. IV: <i>Despre venerarea Sf. Moaște și despre rugăciunea pentru morți</i> , 64 pag., 1925. 18
„	Idem fasc. V: <i>Despre harul dumnezeesc mântuitor. Despre Sf. Botez</i> , 52 pag. 18
„	Idem fasc. VI: <i>Despre ungerea cu Sf. Mir. Despre Sf. Împărtășire</i> , 42 pag. 18
„	Idem fasc. VII: <i>Despre Sf. Pocăință sau mărturisire. Despre taina Sf. Maslu</i> . 18
„	Idem fasc. VIII: <i>Despre trebuința riturilor și simboalelor creștine. Despre sfințenia și cinstirea locașurilor</i> , 45 p. 18
„	Idem fasc. IX: <i>Despre sf. posturi ale bis. ort. Despre înlocuirea Sâmbetei și prăznuirea Duminecii</i> , 61 p., 1930. 25
„	Idem fasc. X: <i>Despre sf. cruce și semnul sf. cruci. Despre cinstirea sfințelor icoane</i> , 1931. 30
„	Idem fasc. XI: <i>Despre jurământ. Războiul este îngăduit?</i> 32 pag., 1931. 15
„	Idem fascic. XII: <i>Despre sufletul omenească</i> , 43 pag., 1931. 30
Canev Silvestru Ep.:	<i>Teologia dogmatică or-</i>

	<i>toadoxă</i> (cu expunerea istorică a dogmelor) vol. III, IV, V, 1902, fiecare vol. 75
Cazanil	<i>ce cuprind Evangheliile tăluite ale Duminecilor</i> , 665 pag., 1929. 250
Carte	<i>foarte folositoare de suflet. Trad. din limba grecească</i> , 186 pag., 1929. 60
Cândea R.:	<i>Biserica Ardeleană în anii 1916—1918</i> , 46 pag., 1926. 25
Cantemir D.:	<i>Viața lui Constantin Vodă Cantemir</i> , 126 pag., 1925. 60
Cătuneanu I. C.:	<i>În fața primejdiei. Bibliot. Anti Iudea-Masonica</i> . 96 pag. 15
Ce este	<i>raiul? Cugetări și pilde din Sf. Script.</i> 8
Desbinarea	<i>religioasă a Românilor ardeleni</i> , 63 pag., 1927. 15
Bălgradule	<i>românesc te chemăm mărturie Propaganda catolică maghiară dela Macău 1815—1864</i> , 62 pag., 1926. 15
Luptele	<i>iconoclastice din veac. VIII—IX Din viața lui Nestor Ioanovici 1767—1830</i> , 56 pag., 1929. 40
Doi Ioanovici	<i>pe tronul episcopiei ortodoxe dela Arad</i> , 38 pag., 1929. 20
Cum s'a	<i>făcut unirea cu Roma în Ohaba Forgaci</i> , 42 pag., 1929. 15
Suveranitatea	<i>și solidaritatea națională Patronatul ecleziastic ungar în raport cu drepturile Statului Român</i> , 211 pag. 100
Românii	<i>ortodocși și uniții români sau două organizații bis. în Ardeal</i> , 76 p. 15
Papism	<i>și Ortodoxism în Ardeal</i> , 95 p. 35

Cioroianu St.:	<i>Nu plânge. Cuvântări funebre</i> . 100
„	<i>Un trup și un suflet. Cuvântări la cununii</i> , 90 pag., 1930. 60
„	<i>Dor de lumină</i> , 180 pag., 1917. 30
Colan N.:	<i>Sf. Pavel către Filimon</i> , 34 pag. 10
„	<i>Biblia și intelectuali</i> , 78 p., 1929. 30
„	<i>La luptă dreaptă</i> , 43 pag., 1926. 15
Comentariile	<i>sau explic. epistolei către Ebrei a Sf. Ioan Chrisostom</i> , trad. de Atanasie T. 70
„	<i>Fiori din gradina sufletelor</i> , 529 p., 1934. 150
„	<i>Aprindeți darul lui Dumnezeu. Meditații pentru preoți</i> , 93 pag., 1934. 30
„	<i>Scrisori către învățători</i> , 48 pag., 1934. 10
„	<i>Noua călăuză pentru cunoașterea și combaterea sectelor religioase</i> , 1927. 40
„	<i>Carte de rugăciuni</i> , 103 pag., 1930. 10
„	<i>La altarul neamului. Cuvântări la sărbătorile naționale</i> , 1924. 10
„	<i>Suciu I. Dr.</i> , 350 de pilde pentru predici și alte cuvântări, 383 p., 1928. 100
„	<i>Predici la sărbătorile bisericesti</i> , 111 p. 25
„	<i>Pentru Tron și Țară</i> , 10 cuvântări la ziua M. S. Regelui Carol II, 54 pag. 20
„	<i>Brazda în ogorul ortodoxiei. Cuvântări ocazionale</i> , 214 pag., 1932. 40
„	<i>Tineretul României</i> , 342 pag., 1933. 75
„	<i>Spre zările vecinicii</i> , 204 pag., 1933. 45

Expediția se face prompt și cu îngrijire prin colet postal contra cost sau cu ramburs. La prețurile de cost se mai adaogă și speșele postale.

Congresul profesorilor de religie.

La solicitarea adresată Î. P. Sf. Patriarh de către preoți, profesori de religie, din București, de a aproba ținerea unui congres al tuturor profesorilor de religie ortodocși români din patriarhie, la Târgoviște — Mănăstirea Dealului — în zilele de 19—21 Iunie a. c., Î. P. S. Sa a dat aprobare, acceptând totodată să patroneze și să prezideze acest congres.

Ca președinte al comisiei încredințată cu efectuarea lucrărilor privitoare la congres a fost delegat părintele I. Mihălcescu, decanul facultății de teologie din București.

Comisia încredințată cu efectuarea lucrărilor privitoare la congres întrunită sub prezidiul părintelui I. Mihălcescu a decis:

1. Preoții profesori de religie ortodocși români dela școlile secundare din patriarhie sunt convocați în congres pe zilele de 19—21 Iunie a. c., la Târgoviște — Mănăstirea Dealului.

2. Fixează următoarele subiecte ce urmează a fi dezbătute la acest congres:

a) Raportul religiunii cu celelalte obiecte de învățământ.

b) Psihologia în învățământul religios.

c) Programul învățământului religios în școlile secundare de toate categoriile. (Rostul apologetic în învățământ).

d) Metoda de propunere a învățământului religios și directive practice pentru realizarea ei. (Lecturi religioase pentru completarea învățământului, capele, cultul divin, mărturisirea, împărtășania, cântări religioase).

e) 4 lecțiuni practice.

f) Comisiunea a desemnat referenții și conferențarii pentru fiecare subiect precum și pe profesorii cari vor face lecțiunile practice.

Toți profesori de religie dela școlile secundare, cari doresc a participa la acest congres, sunt rugați a se anunța la președintele comisiei, părintele I. Mihălcescu, București, Strada Matei Millo 10, etaj III, la Consiliul central bisericesc.

Aceasta pentru ca participanții să poată primi la vreme legitimațiile necesare pentru găzduirea la Mănăstirea Dealului.

Ca spese de întreținere (locuință, alimentație) s'a stabilit 50 Lei pe zi, care se vor depune la casierul comisiei în ziua sosirii la congres.

Transportul congresiștilor dela Târgoviște la Mănăstirea Dealului se va face de comandamentul școlii militare dela Mănăstirea Dealului, care a avut bunăvoința de a invita congresul ca să-și țină ședințele la această școală.

F. O. R.

Mari serbări religioase în Munți.

„Frăția Ortodoxă-Română” Secția Cluj, a aranjat de Rusalii (27 și 28 Mai c.), în Munții Apuseni, Valea Arieșului, mari festivități religioase-artistice.

Serbările s'au dat cu concursul corului Academiei teologice, de sub conducerea dlui prof. Dr. V. Petrașcu, trimiși fiind ca delegați ai centrului dlui Dr. V. Moldovan, Dr. L. Chirilă, Dr. G. L. Muntean, profesori și Pr. Ioan Goron, duhovnicul Academiei teologice din Cluj. Însă dl Dr. V. Moldovan fiind împiedecat, n'a putut fi prezent la aceste serbări.

Concertele religioase au avut loc întâia zi de Rusalii în bisericile din Sălciua, Lupșa și Baia-de-Arieș, executându-se un bogat program de coruri religioase.

În cadrul acestor concerte au vorbit prof. Dr. L. Chirilă despre însemnătatea F. O. R.-ului, prof. de teol. Dr. G. Muntean despre „Idealul creștin”, Dr. L. Chirilă despre Constantin Brâncoveanu și Pr. Ioan Goron despre „Pâinea noastră cea de toate zilele.”

A doua zi, după masă, s'a ținut în Baia și o șezătoare literară a Casei de cetire Gh. Coșbuc.

Rar s'a mai putut vedea o mulțime mare de credincioși, cari să alege din toate văgăunele munților, ca cu acest prilej. Cele patru bise-

rici din Sălciua, Lupșa și Baia-de-Arieș, nefiind încăpătoare, mulți au ascultat concertul în curtea bisericii. Miile de țărani nu-și puteau ascunde emoțiile și bucuria ce a putut produce în sufletul lor, melodiile bisericești, de-o rară frumusețe și de-o ireproșabilă execuție.

Turneul a adus cele mai prețioase experiențe, cum are să lucreze pe viitor F. O. R.-ul, jos în masele țărănești, ducând cântarea și conferința, filmul religios, dar mai ales ducând elanul tineresc al vieții, singurele ce pot reinvia încrederea în Dumnezeu și în viață. „Idealul creștin”, „Pâinea noastră cea de toate zilele” și Constantin Brâncoveanu, eroul creștinătății românești, rostite de cei trei conferențieri, au ținut încordată atențiunea tuturor credincioșilor.

La serbări au alergat toți fruntașii vieții publice: preoți, învățători, notari, primari, etc.

Au dat concursul toți preoții tracțuali, între cari se află părintele protopop V. Șpan, care a găzduit pe membrii turneului, V. Butură, Vasile Gan, C. Gog, tinărul preot dela Sălciua, Petru Sabău și alții. Învățătorii Virgil Rancea, prof. Gh. Alexandrescu și Tului Racoța, cari au pregătit serbarea noastră la Baia-de-Arieș.

Moșii exprimă întreaga lor mulțumire P. Sf. Episcop Nicolae și conducerei F. O. R.-ului, care a trimis această binecuvântare peste suflete, chiar atunci, când ea este mai ne-

cesară decât ori când. Poporul din Valea Arieșului este mândru că are un om de inimă și de inițiativă care este prof. Dr. L. Chirilă din Cluj, care a inițiat și organizat festivitățile F. O. R.-ului în Munții Apuseni.

Cercul protopopesic al Lupșei s'a format cum urmează:

Președ.: Dr. Lazăr Chirilă, prof.; vicepreș.: Gh. N. Alexandrescu, prof.; casier: Nicolae Fodorean, pensionar; secretar: Virgil Rancea, învățător; membri: Alex. Muntean, Iosif Igheanu, Baia-de-Arieș, Victor Drăguș, inv. Sălciua, Martoma Filip, inv. Brăzești, Pamfil Turcu, inv. Lupșa-Hă-

darău, Tului Racoța, prof. Baia-de-Arieș, Gh. Amanceiu, inv. Sălciua-de-sus, Aurel Ciorbea, Ponor, Teodor Nicoară și Macaveiu Cuteanu, inv. Mogoș, Traian Todor, Boerști, Ionel Prața, inv. Geamăna, Simeon Gaja, cantor, Sebastian Rusu, Boerști, Alexandru Gosa, Lupșa și Ștefan Manu, Vidolm; cleric asistent: Vasile Șpan, protop. Baia-de-Arieș.

În Sălciua, Lupșa și Baia-de-Arieș membrii turneului au găsit cea mai creștinească și prietenească ospitalitate, caracteristică vechilor familii preoțești din Țara Moților.

Asistent.

Ortodoxia în Maramurăș.

Ziua Eroilor s'a sărbătorit în parohia Ferești cu un fast deosebit. După serviciul divin, oficial de preotul paroh C. Pâslaru, la care au participat și credincioșii noștri din filia Cornești, veniți în procesiune, în frunte cu oficialitățile și școala primară condusă de învățătorii săi, precum și o mare parte a credincioșilor ce aparțin cultului gr.-cat., poporul aranjat în ordine de procesiune, s'a îndreptat către centrul satului, unde prin sânguința și dărnicia neobositului preot, s'a ridicat o frumoasă Cruce, ce, după spusele Sf. Sale, deocamdată ține locul unui monument în amintirea „Eroilor Neamului”.

Aici, după sfințirea crucii și oficierea unui parastas pentru eroi, Sf. Sa printr'o elocventă cuvântare a arătat însemnătatea zilei, îndemnând poporul la credință și iubire față de Dumnezeu, la dragoste față de Țară și Dinastie, la respect și cinste cvenită față de așezămintele țării. Îl îndeamnă să îngrijească de mormintele eroilor, căci ele sunt cea mai vie mărturie a jertfei de sânge pe care a plătit-o cu dărnicie acest popor, pentru libertatea și întregirea sa. Cucernicia Sa a spus că Promia Divină a lucrat în mijlocul poporului românesc, drept credincios, ca și oare-

când la poporul lui Izrael, scoțându-ne din toată robia și necazul, arătând prin brațul eroilor ce azi îi pomenim — la lumea întregă, — că „pe-aicea nu se trece”, și că *România-Mare* ne-a fost făgăduită, ca altădată Canaanul, și în ciuda puterii lumestii, ea va rămânea neștirbită. „Crucea ce m'am nizuț s'o împlânt aci, va fi și ea o mărturie vie a jertfei aduse de eroi”, continuă Sf. Sa, „și vă rog s'o îngrijiți și s'o cinștiți, căci ea ține locul crucii dela capul celor dispăruți, cari poate nu s'au invrednicit de ea până acuma”.

După cuvântarea atât de simțită a Sf. Sale, elevii școlilor din Ferești și Cornești, sub conducerea dnei Elena Pâslaru și C. Trepăduș, au recitat câteva poezii și au cântat mai multe cântece patriotice.

În urmă, la îndemnul și stăruința Sf. Sale, locuitorii ambelor comune, în frunte cu primarii lor, s'au introdus în școală, unde constituindu-se în ședință, au pus bazele unui comitet pentru strângerea fondurilor necesare la ridicarea unui monument corespunzător, în amintirea eroilor.

Munca părintelui Pâslaru merită toată atenția, Sf. Sa fiind un element de sânguință și perseverență.

ION PREDĂ

Un mare ctitor de biserică.

Râvna strămoșilor noștri, a voevozilor și vechilor boeri, de-a ridica și înzestra cu averi locașuri de închinare lui Dumnezeu, se arată și azi în vâltoarea vremurilor actuale. Valoarea ei morală și națională este mai mare, cu cât se manifestă într'un scop bine definit de ordin religios și consolidare națională.

Un astfel de ținut este în primul rând mândrul dar săracul Maramureș, unde trebuința ridicării elementului de baștină este foarte actuală. Și o astfel de realizare nu se poate săvârși cu mai multă izbândă, decât prin strămoșasca noastră Biserică, păstrătoarea comorii sufletului românesc.

Pământul lui Dragoș-Vodă este azi gata să-și revină la sinul credinții strămoșești. Nu este vorba de prozelitismul Bisericii noastre — în a cărei ființă nu poate încăpea această tendință — ci ne aflăm în fața unui

val de redesteptare a poporului, în a cărui suflet mai licărește încă lumina amintirii „legii românești”.

Sărăcia poporului și lipsa de fonduri eparhiale, pentru înzestrarea nouilor parohii, ce mereu se ivesc, cu această unire sufletească să întârzie cu un ceas, împedecând și consolidarea națională.

S'au găsit mulți marinișoși donatori și sprijinitori a atâtor inițiative de ridicări de biserici în Maramureș și între aceștia locul de frunte îl ocupă dl *Ministru al Armatei General Nicolae Uică, ctitorul biserici din Vișeu-de-sus.*

Cine trece prin această localitate vede cum în inima înstrăinatului Vișeu, s'au pus temeliiile solide a unui prea frumos locaș de închinare lui Dumnezeu. Stilul bizantin, construcția solidă și iconostasul frumos, ne dau nădejdi că, în toamna acestui

an când se va termina, să avem o biserică măreață.

Contribuția ce dl. Ministru al Armatei o face prin colecta întreprinsă în sinul Corpului de Grăniceri în favorul Bisericii noastre ortodoxe, vorbește dela sine. Cu acest locaș se ridică un „pichet de graniță” în plus, care va apăra sufletul românesc de năvala ucigătoare a dușmanului.

Sufletul de mare Român cum și credința adâncă a legii noastre strămoșești a dlui Ministru al Armatei

General Nicolae Uică, se întruchi-pează în mărețul locaș dumnezeiesc, al cărui adevărat ctitor este.

Eparhia noastră e mândră de această faptă măreață și aduce viile mulțumiri domnului Ministru al Armatei rugând pe Dumnezeu să-l țină sănătos mulți ani. Faptul Excelenței Sale poate fi drept pildă vie de felul cum trebuie să ne iubim și apărăm neamul nostru. Cinste se cuvine acestor vrednici fii ai Bisericii și Neamului nostru. Pr. T. CIURUȘ

Conferințe preoțești și cercuri religioase.

Conferința preoților din tractul Lăpuș.

În ziua de 10 Mai ora 3 p. m., s'a ținut în Lăpuș conferința de primăvară.

Părintele președinte protopop Șt. Gheție printr'un foarte frumos și instructiv discurs deschide ședința motivând însemnătatea ținerii conferinței în această zi istorică. Totodată își exprimă deplina mulțumire, că aproape toți preoții au răspuns cu prezența lor la invitație prezentându-se și ținându-și locul cuvenit la serbarea națională, dinainte de masă.

Punctul principal în conferință îl ocupă tema dată de Ven. Consiliu eparhial „Folosele și dezavantajele Oastei Domnului pentru biserică”. După ce referentul pr. Gh. Todea își citește raportul său se deschide discuție liberă cu păreri pro și contra. S'a afirmat, că e puntea de trecere dela sectari la ortodocși, dar tot așa se poate afirma și invers, că e puntea de trecere dela ortodocși la sec-

tari. Membrii „Oastei Domnului” au partea bună că se nizuiesc a duce o viață religioasă mai curată, nepierzând timpul cu ocupațiuni de nimica jucând cărți, ori participând la petreceri cu joc fără de nici un rost.

Biserica, spe a se putea folosi de aceasta asociație religioasă cu succes, trebuie să o reglementeze în cadrele sale.

Să se intervină la inițiatorii „Oastei” pentru redactarea unui regulament, dându-se un program de muncă bine statorit și deobligând preoțimea să stea în fruntea ei, înlocuind „școala de Dumineca” cu întrunirile „Oastei”.

După epuizarea discuției, președinții cercurilor religioase își citeșc rapoartele despre activitatea preoțimii în anul trecut. Numărul cercurilor se reduce dela 5 la 4, aprobându-se contopirea cercului I și II în unul singur sub numirea „Cercul I. religios Vima-mare”. Pr. GH. MICU

drepturi, câte le acordăm noi ungu-rilor noștri.

O inițiativă fericită. La București, d-na *Ella Negruzzi*, cunoscuta luptătoare pentru ridicarea prestigiului femeii, a luat frumoasa inițiativă a înființării unei *Ligi pentru educarea copiilor*. Cât de mult se simte nevoia unei astfel de mișcări, credem inutil a mai insista. Nu putem exprima decât nădejdea, că toate femeile, pătrunse de importanța chemării lor supreme, se vor ralia ca să lupte în contra tuturor relelor, cari subminează trăinicia familiei și pentru purificarea atmosferei vieții sociale dela noi, care în multe din manifestările ei, este o adevărată otrăvă sufletească pentru generațiile, ce se ridică sub ochii noștri. Felicităm căldurilor pe inimoasa inițiativă. Suntem convinși că Ardealul va răspunde cu elan.

Aviz. Se aduce la cunoștința preoțimii noastre că în conformitate cu dispozițiile canonice nu se vor mai putea face cununii în postul Sf. apostoli Petru și Pavel dela 4—28 Iunie și pentru timpul acesta nu se vor mai da nici un fel de dispense.

On. Preoți! Recomandați credincioșilor „PÂINEA VIETII” carte de rugăciuni pentru toți creștinii, tipărită cu binecuvântarea și aprobarea P. Sf. Sale Episcopul Nicolae al Clujului, fiind cea mai ieftină și bogată carte de rugăciuni. Prețul 30 Lei, legată. La comandă de 10 bucăți acordăm rabat. Se găsește la *Librăria Eparhiei ort. rom. din Cluj (Piața Cuza Vodă Nr. 6)*.

— **Librăria Eparhială din Cluj** (Piața Cuza Vodă Nr. 6) fiind aprovizionată cu odore bisericesti (cruce, candelă, odăjdii, rapori etc.) precum și cu toate cele necesare serviciului divin, — stă la dispoziția tuturor pentru efectuarea oricărei comenzi, mici sau mari, cari se execută prompt și cu îngrijire, pe lângă cele mai moderate prețuri.

Au apărut: **TREI LITURGHII și un studiu despre problema specificului românesc în cântarea bisericească** de prof. *Cornel Givulescu*. Prețul 180 Lei. De vânzare la *Librăria Eparhială din Cluj*.

POSTA REDACȚIEI

Ar. T. S., în București. Am citit și noi informația din ziare cu privire la ocuparea Episcopiei misionare din America. E sigur, că „indezirabilii” de acasă ar primi și acolo aceleași lecții amare, ce li s'au administrat aici.

Pr. Em. Nicolescu. „Apologetica” n'o mai putem publica, după ce ați tipărit-o și în „România Nouă”. Continuați să ne dați articole inedite, după ce scrieți atât de clar și concentrat.

Pr. Ef. An-Fărău. Unul se publică, celalalt prea învechit.

Pr. Gh. M., Vima. Cuvântarea istorică vine la rând mai târziu.

Pr. N. Bordea. Articolușul s'a rătăcit, așteptăm alte contribuții.

Pr. I. B., Năsăud. Mulțumiri. Preferăm să ne trimiteți constatările Dv. pe urma anchetei ce ați făcut.

Dr. N. V. Blaj. De acord. „Telefonul” confesional n'ar fi fost atât de nervos, dacă în congresul lor dela Mediaș romii s'ar fi declarat uniți și nu ortodocși. Căci acești cetățeni numără cam un milion de suflete și faptul că sunt creștini, merită cel puțin atâta solitudine, câtă se acordă unui trib sălbatec din Africa, convertit la *catolicism*. Deci, la ce supărarea, dacă romii detestă și ei „acordurile” cu Roma?

Nr. 2926—1934.

COMUNICAT

Sfântul Sinod cu adresa Nr. 613 din 1934 aduce la cunoștință, că a luat, în ședința sa dela 18 Aprilie a. c., la propunerea I. P. Sf. Sale Mitropolit Nicolae al Ardealului, o hotărâre prin care să se oprească, conform canoanelor și tradiției bisericești, cununile religioase în posturi.

„Sfântul Sinod invită pe toți Chiriarii să respecte cu strictețe canoanele, în ceea ce privește cununile religioase în posturi. Ca atare, Vă rugăm să binevoiti a lua măsuri pentru respectarea acestei hotărâri.”

Cluj, la 9 Mai 1934.

Consiliul eparhial

Nr. 3272—1934.

Comunicat.

Se aduce la cunoștință că congresul preoțesc, convocat în toamnă la Craiova, se ține în 12 și 13 Iunie c. în București, cu acelaș program ca și cel comunicat atunci.

Cluj, la 25 Mai 1934.

Consiliul eparhial

Nr. 416/1934

(11) 1—1

Anunț de licitație.

Parohia ort. rom. din *Răzoare* (Mașca), județul Someș, vinde prin licitație cu oferte închise, în scris, *pădurea de stejar concesionată spre exploatare* sub Nr. 58279/1929, publicat în „Monitorul Oficial” Nr. 253 p. II/1929 Casa Pădurilor.

Condițiunile cu amenajamentul se pot vedea la oficiul parohial.

Prețul de strigare 180.000 Lei. Ofertele să se prezinte la Oficiul parohial în *Răzoare, p. u. Tg.-Lăpușului, jud. Someș, până la 20 Iunie 1934, ora 14.*

Deodată cu oferta se va alătura și declarația ofertantului că cunoaște condițiunile de licitație ce-i sunt obligatorii în caz de adjudecarea ofertei și nu poate absta decât cu pierderea cauțiunei. Vadiul de 10% se va depune în numerar sau hârtii de valoare în prețul zilei, deodată cu oferta.

Plata prețului se face la începerea tăierii sau cel mai târziu 8 zile dela aprobarea licitației din partea superiorității bisericești.

Rezultatul se va comunica în 25 Iunie a. c.

Pentru Consiliul parohial:

Teodor Herman,
paroh-președinte.

REVERENZI PREOȚEȘTI

din stofă fină, cu prețul
dela 1500 Lei în sus, —

ORNATE cu prețuri
bisericești moderate,

precum și COSTUME
BĂRBĂTEȘTI, execută

CROITORUL

M. MUNTEAN
CLUJ, Str. Regina Maria 48.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.

INFORMAȚIUNI

Serviciile divine și predici la bisericile din Cluj. *Duminecă, 3 Iunie la Catedrală:* vor servi cons. Dr. Seb. Stanca, prof. Dr. A. Buzdug, pr. I. Goron, diacon A. Scurtu. Predică Dr. A. Buzdug. — La biserică „Sf. Nicolae”: Pr. Ioan Cociuban, diacon V. Bogdan. Predică I. Cociuban. — La biserică „Coborârea Duhului Sfânt”: protopop N. Vasiu, protodiacon Dr. O. Bucevschi. Predică N. Vasiu.

O conferință a prof. I. Lupaș. Păr. prof. I. Lupaș, a ținut Duminecă la Radio o elocventă conferință, vorbind despre dl Ed. Beneș ministru de externe al Cehoslovaciei, care este serbătorit cu prilejul împlinirii vârstei de 50 ani.

Dl Lupaș a arătat cât de importantă și fecundă este opera politică și națională săvârșită de 15 ani de către dl Beneș în creierea și consolidarea Cehoslovaciei, alături de gloriosul președinte Th. G. Massaryk.

Moartea d-nei Mareșal Averescu. Zilele trecute s'a stins din viață soția mareșalului Averescu, una din cele mai alese chipuri de femei române. Defuncta s'a afirmat în numeroase opere patriotice și sociale, realizând instituțiuni binefăcătoare și alinând nesfârșite suferințe. Printre

ele o mențiune specială merită Căminul de studenți Spiru Haret din Capitală, așezământ vast și modern, care va eterniza de aici încolo numele de toți respectatei românce Clotilda Averescu. Odihnească în pace.

Eroare. În numărul trecut al gazetei s'a strecurat din eroare o informație necontrolată cu privire la congresul profesorilor de religie. Rectificând-o, dăm astăzi programa și data exactă a acestui congres important, la care sperăm că vor lua parte numeroși profesori de religie din mitropolia noastră.

Ortodocșii din Ungaria. Situația fraților noștri rămași în vechea Ungarie este din cele mai grave. Puțini la număr, câteva zeci de mii, ei sunt expuși unor neconținute prigoniri din partea agenților de Stat, cari vor să-i vadă desnaționalizați, potrivit unei incorigibile mentalități.

După mari lupte au ajuns în sfârșit să se organizeze într'un protopopiat, cu centrul în orașul Giula. Dela noul protopop, care trebuie să fie cetățean maghiar, și care va fi ales în curând, se așteaptă să fie nu numai promotor al credinței strămoșești, ci și un apărător însuflețit al conștiinței românești. Li se cuvin dealtfel și Românilor de acolo cel puțin atâtea

